



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ακαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 28 / 7 / 2017
Αριθμ. Πρωτ.: 452

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
✓Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των εξαγωγέων των ελληνικών αγροτικών προϊόντων»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 6233/8.6.2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Μ. Χαρακόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η απαγόρευση εισαγωγών οπωροκηπευτικών από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) στη Ρωσία, που αποφασίστηκε από την πλευρά της Ρωσίας την 6^η Αυγούστου 2014, οδήγησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υιοθέτηση των κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμών (ΕΕ) 913/2014, 932/2014, 1031/2014, 1371/2014, 1369/2015, 921/2016 και 2017/376, προκειμένου να μετριαστούν οι επιππώσεις στους ευρωπαίους παραγωγούς, για τους οποίους η Ρωσική αγορά αντιπροσώπευε μεγάλο ποσοστό των εξαγωγών των οπωροκηπευτικών τους. Οι ως άνω Κανονισμοί θέσπισαν κανόνες για τα προσωρινά έκτακτα μέτρα στήριξης της ΕΕ, που χορηγούνται στα μέλη των οργανώσεων παραγωγών του τομέα οπωροκηπευτικών, καθώς και στους παραγωγούς που δεν είναι μέλη των οργανώσεων αυτών.

Κατά το χρονικό διάστημα από 8-8-2015 έως 30-6-2016 ίσχυε ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1369/2015, στο πλαίσιο του οποίου η χώρα μας απέσυρε από την αγορά συνολικά:

- α. 2.656 τόνους μήλων και αχλαδιών,
- β. 204 τόνους αγγουριών, γλυκοπιπεριών και τομάτων,
- γ. 6.735 τόνους ακτινιδίων και δαμάσκηνων,
- δ. 10.732 τόνους πορτοκαλιών, κλημεντίνων, μανταρινιών και λεμονιών και
- ε. 19.087 τόνους ροδάκινων και νεκταρινιών.

Έως τις 30 Ιουνίου 2017 ήταν σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΕ) 921/2016, όπως τροποποιήθηκε με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2017/376 της Επιτροπής, ο οποίος προέβλεπε για τη χώρα μας μέγιστες ποσότητες οπωροκηπευτικών, ανά ομάδα προϊόντων, που δύνανται να αποσυρθούν σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τόνους)
Μήλα και αχλάδια	1.250
Δαμάσκηνα, επιτραπέζια σταφύλια και ακτινίδια	5.100
Τομάτες, καρότα, γλυκοπιπεριές, αγγούρια, αγγουράκια	500
Πορτοκάλια, κλημεντίνες, μανταρίνια και λεμόνια	4.400
Ροδάκινα και νεκταρίνια	7.800

Δυνάμει του ανωτέρω Κανονισμού, έως σήμερα σύμφωνα με τα στοιχεία που κοινοποίησε ο ΟΠΕΚΕΠΕ την 30^η Ιουνίου 2017, η χώρα μας απέσυρε από την αγορά συνολικά:

- α. 1249 τόνους μήλα και αχλάδια,
- β. 453 τόνους τομάτες, καρότα, γλυκοπιπεριές, αγγούρια και αγγουράκια,
- γ. 4597 τόνους επιτραπέζια σταφύλια, ακτινίδια και δαμάσκηνα,
- δ. 4400 τόνους πορτοκάλια, κλημεντίνες, μανταρίνια και λεμόνια και
- ε. 7800 τόνους ροδάκινα και νεκταρίνια.

Την 1^η Ιουλίου 2017 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1165 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση προσωρινών έκτακτων μέτρων στήριξης για τους παραγωγούς ορισμένων φρούτων, ο οποίος προβλέπει για τη Χώρα μας μέγιστες ποσότητες οπωροκηπευτικών που δύνανται να αποσυρθούν ανά ομάδα προϊόντων σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τόνους)
Μήλα και αχλάδια	680
Δαμάσκηνα, επιτραπέζια σταφύλια και ακτινίδια	4.165
Πορτοκάλια, κλημεντίνες, μανταρίνια και λεμόνια	2.040
Ροδάκινα και νεκταρίνια	5. 355

Αυτές οι ποσότητες δύνανται να αυξηθούν κατά 2.000 τόνους σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης) απέστειλε αίτημα στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία (ΜΕΑ) προκειμένου στο πλαίσιο της Ειδικής Επιτροπής Γεωργίας τη Δευτέρα 26 Ιουνίου 2017, να διερευνηθεί η δυνατότητα αύξησης της κατανεμηθείσας για τη χώρα μας ποσότητας Ροδάκινου σε σχέση με την κατανεμηθείσα στο προσχέδιο του υπό έκδοση κανονισμού (5.355 τη στην κατηγορία Ροδάκινο-Νεκταρίνι), για τα προσωρινά έκτακτα μέτρα στήριξης.

Η απάντηση της ΜΕΑ κατόπιν διερεύνησης για την αύξηση των ποσοτήτων των 5.355 τόνων ήταν η εξής:

«Σε συνέχεια εντολής σας, για διερεύνηση ζητήματος χαμηλών τιμών σε ροδάκινα, σήμερα, στο περιθώριο της Ειδική Επιτροπή Γεωργίας μίλησα με τους συναδέλφους μου από Ιταλία και Ισπανία.

Ιταλός συνάδελφος δεν έχει ενοχληθεί για το θέμα από παραγωγούς ή Οργανώσεις Παραγωγών. Μου είπε ότι επειδή στην Ιταλία αυτή την περίοδο η θερμοκρασία είναι υψηλή, αυξάνεται η κατανάλωση φρέσκων φρούτων, ωστόσο θα επανέλθει με ενημέρωση αν διαπιστώσει κάπι άλλο.

Ισπανός συνάδελφος, μου είπε ότι στην Ισπανία υπάρχει πρόβλημα με χαμηλές τιμές και αυξημένη παραγωγή, **αλλά δεν προτίθενται να φέρουν θέμα για επέκταση/αύξηση των έκτακτων μέτρων**. Προς το παρόν περιμένουν την έκδοση του νέου κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού για τα έκτακτα μέτρα, εκτιμώντας ότι θα βοηθήσει στην εκτόνωση της αγοράς.»

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι στις 17-07-2017 εκδόθηκε η αριθμ. 2339/77269/14-07-2017 απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1165 της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση προσωρινών εκτάκτων μέτρων στήριξης για τους παραγωγούς ορισμένων φρούτων (ΕΕ L 150, 01-07-2017, σελ. 31)» (B'2436/17-07-2017). Στην ανωτέρω KYA προβλέπονται οι μέγιστες ποσότητες οπωροκηπευτικών που δύνανται να αποσυρθούν ανά ομάδα προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης και της αύξησης κατά 2.000 τόνους δυνάμει του νέου Κανονισμού, ως εξής:

ΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τόνους)
Μήλα και αχλάδια	680 +200 = 880
Δαμάσκηνα, επιτραπέζια σταφύλια και ακτινίδια	4.165
Πορτοκάλια, κλημεντίνες, μανταρίνια και λεμόνια	2.040 +700 = 2.740
Ροδάκινα και νεκταρίνια	5. 355 + 1.100 =6.455

Επιπλέον, το άρθρο 10 της ως άνω KYA, ορίζει τους αποδέκτες των αποσυρομένων προϊόντων, τα οποία διατίθενται με δωρεάν διανομή, ως εξής:

«1. Τα προϊόντα διατίθενται με δωρεάν διανομή:
κατ' εφαρμογή της περίπτωσης α της παραγράφου 4 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως ισχύει στους κάτωθι αποδέκτες:

- i) Κοινωνικές Συμπράξεις, που έχουν οριστεί για την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος I «Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA/FEAD)», όπως διαλαμβάνεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 223/2014,
 - ii) Κοινωνικές υπηρεσίες Δήμων
 - iii) Κοινωνικές υπηρεσίες Περιφερειών
2. Οι αποδέκτες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου πληρούν τους όρους που περιγράφονται στο άρθρο 83 του Καν. (ΕΕ) 543/2011, όπως ισχύει. Επιπλέον, οι αποδέκτες της περίπτωσης β της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αποδεικνύουν ότι οι ποσότητες που διανέμονται στο πλαίσιο αυτό συμπληρώνουν εκείνες που αγοράζουν κανονικά.

3. Οι αποδέκτες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου διανέμουν τα προϊόντα στους κάτωθι τελικούς δικαιούχους-ωφελούμενους της δωρεάν διανομής:

- a. οι ωφελούμενες μονάδες του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρ. 22 του ν. 4445/2016 (Α' 236),
- β. τα κοινωνικά παντοπωλεία,

γ. οι ωφελούμενοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ι «Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA/FEAD)»,

δ. οι πολύτεκνοι γονείς με προστατευόμενα τέκνα, των οποίων το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα δεν ξεπερνά τις δεκαεπτά χιλιάδες διακόσια ογδόντα (17.280) ευρώ. Για κάθε ένα προστατευόμενο τέκνο, πέραν των τεσσάρων (4), το εισόδημα προσαυξάνεται κατά 2.880 ευρώ και

ε. δημόσια σχολεία και παιδικές κατασκηνώσεις

στ. οι γονείς τριών (3) προστατευόμενων τέκνων, των οποίων το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα δεν ξεπερνά τις δεκαεπτά χιλιάδες ευρώ. Οι αποδέκτες των παρ. 3δ και 3 στ υποχρεούνται να προσκομίσουν στον εκάστοτε φορέα διανομής αντίγραφο δημοσίου εγγράφου από το οποίο προκύπτει η ιδιότητα η ιδιότητα της πολυτεκνίας και της τριτεκνίας αντίστοιχα, καθώς και αντίγραφο πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος τρέχοντος έτους (εκκαθαριστικό). Τα αποδεικτικά αυτά έγγραφα τηρούνται στο αρχείο του φορέα διανομής για 5 χρόνια».

Αναφορικά με τη στήριξη των εξαγωγέων των ελληνικών αγροτικών προϊόντων, σημειώνεται ότι, στις 17 Ιουλίου 2014 κατατέθηκε για 1^η φορά το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο περιελάμβανε πιλοτικά, πρόταση ενεργοποίησης του Μέτρου 17 «Εργαλεία Διαχείρισης κινδύνου» και ιδιαίτερα του υπομέτρου 17.1 σχετικά με την ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών. Η στήριξη, βάσει του άρθρου 37 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 μπορεί να χορηγείται μόνο για ασφαλιστικά συμβόλαια που καλύπτουν απώλειες που προκαλούνται από δυσμενές κλιματικό φαινόμενο ή ζωική ή φυτική ασθένεια ή προσβολή από παράσιτα ή περιβαλλοντικό συμβάν ή μέτρο που εγκρίθηκε σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/ΕΚ για την εξάλειψη ή συγκράτηση φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα, με αποτέλεσμα την καταστροφή άνω του 30 % της μέσης ετήσιας παραγωγής του γεωργού κατά την προηγούμενη τριετία ή του μέσου όρου της τριετίας που υπολογίζεται με βάση την προηγούμενη πενταετία, ύστερα από αφαίρεση της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής.

Κατά την 1^η αυτή υποβολή του ΠΑΑ 2014 -2020 δεν είχαν ενεργοποιηθεί και τα υπομέτρα:

- 17.2 σχετικά με την ίδρυση Ταμείου Αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες, την προσβολή από παράσιτα και τα περιβαλλοντικά συμβάντα, βάσει του άρθρου 38 του Κανονισμού 1305/2013, και
- 17.3 σχετικά με τη σταθεροποίηση του εισοδήματος των παραγωγών όταν η σχετική μείωση υπερβαίνει το 30% του μέσου ετήσιου εισοδήματος κάθε παραγωγού, βάσει του άρθρου 39 του Κανονισμού 1305/2013.

Επί του 1^{ου} κειμένου του ΠΑΑ ελήφθησαν παρατηρήσεις από την Επιτροπή τον Δεκέμβριο 2014, με τις οποίες, μεταξύ άλλων, ζητούνταν διευκρινήσεις και για το υποβληθέν υπομέτρο 17.1. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων με την Επιτροπή έγινε φανερό ότι δεν υπήρχε ωριμότητα για να καταστεί δυνατό να υποστηριχθεί η επανυποβολή και έγκριση του υπομέτρου κατά την 2^η υποβολή του Προγράμματος, μετά από την οποία εγκρίθηκε το ΠΑΑ 2014-2020.

Στο ενδιάμεσο διάστημα ολοκληρώθηκε και παραλήφθηκε και η μελέτη, σχετικά με την εφαρμογή του συνόλου των εργαλείων διαχείρισης κινδύνου στη γεωργία. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι:

- Σχετικά με την εφαρμογή του υπομέτρου 17.1 «Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών», δεδομένης της έλλειψης αναλογιστικής μελέτης καθίσταται μη ασφαλής ο προσδιορισμός του επακριβούς τιμήματος του ασφαλίστρου για κάθε μια από τις κατηγορίες της προαιρετικής ασφάλισης.
- Σχετικά με την εφαρμογή του υπομέτρου 17.2 «Ταμεία αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες, την προσβολή από παράσιτα και τα περιβαλλοντικά συμβάντα», δεδομένης της έλλειψης πληροφοριακού υπόβαθρου και της αδυναμίας συλλογής στοιχείων για την ανάλυση των πιθανών κινδύνων αλλά και των κριτηρίων με τα οποία θα μπορέσει να προσδιοριστεί ο βαθμός που έχει πληγεί κάποια καλλιέργεια, κρίθηκε από τον ανάδοχο αδύνατη η άμεση εφαρμογή του.
- Σχετικά με την εφαρμογή του υπομέτρου 17.3 «Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος», τη χρονική στιγμή που συντάχθηκε η μελέτη διαπιστώθηκε αδυναμία εφαρμογής μέσω του ΠΑΑ 2014-2020 του εν λόγω υπομέτρου λόγω μη ακριβούς προσδιορισμού του εισοδήματος του κάθε αγρότη, ο οποίος θα συμμετείχε δεδομένου ότι θα έπρεπε να τηρούνται φορολογικά βιβλία και στοιχεία για κάθε έναν από αυτούς. Για να ενεργοποιηθεί το σχετικό υπομέτρο θα πρέπει να συσταθεί σχετικό Ταμείο Αλληλοβοήθειας στο οποίο θα συνεισφέρουν και οι αγρότες για την αντιστάθμιση της απώλειας εισοδήματός τους.

Ως εκ τούτου, το σχετικό υπομέτρο 17.1 δεν επανυποβλήθηκε κατά τη 2^η υποβολή του ΠΑΑ 2014- 2020 στην Επιτροπή, λόγω μη ωριμότητάς του και αδυναμίας στοιχειοθέτησης απαντήσεων στις σχετικές παρατηρήσεις της Επιτροπής. Επίσης, δεν υποβλήθηκαν και τα υπόλοιπα υπομέτρα λόγω μη ωριμότητας υλοποίησης τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ



ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Σ Κασσιώπη

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εξωτερικών
- Γρ. κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Μ. Χαρακόπουλο